

Minnesanteckningar beredningsgruppsmöte den 16 december 2014

Plats: Barnombudsmannen, Norr Mälärstrand 6

Deltagare: Gunnar Larsson (Konsumentombudsmannen), Fredrik Malmberg (Barnombudsmannen), Anna Karin Hildingson Boqvist, (Barnombudsmannen), Ellionor Triay Strömwall, (Barnombudsmannen), Maria Nyman, (MUCF), Helén Ängmo, (Skolverket)

Ordförande Fredrik Malmberg öppnar mötet.

1. Aktuell information från myndigheterna

Konsumentverket har en nationell strategi för barn- och ungafrågor 2013 – 2015. Det är ett internt dokument som lägger fast myndighetens arbete gentemot målgruppen under de kommande tre åren. Syftet med strategin är att ta ett helhetsgrepp kring arbetet gentemot barn och unga, för att på så vis bättre kunna rikta myndighetens insatser och samordna resurser. Strategin ska också vara ett stöd i såväl verksamhetsplaneringen som för nyanställda chefer och medarbetare. Dokumentet innehåller även förslag på aktiviteter.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för myndigheten och målet är att tillämpa ett barnrättsperspektiv enligt barnkonventionen. Drivkraften bakom arbetet med strategin är att konsumentvardagen ska bli bättre för barn och unga. En strävan är också förbättrad intern samordning där de gemensamt fokuserar på valda problemområden och samlar kompetens från både förebyggandesidan och tillsynsarbetet. Fokusområdena är marknadsföring till barn i digitala medier, finansiella tjänster och barns skulder och säkra produkter för barn och unga. Produktsäkerhetsarbetet sträcker sig upp mot 20 år.

Myndigheten ska samverka med ung företagsverksamhet. Unga ska vara entreprenörer och ska lära sig konsumenträttigheter också.

Skolverket har ca 90 % regeringsuppdrag. Deras arbete är således påverkat av regeringens krisen. De är i ett vänteläge och vet inte vilka satsningar som ska eller bör göras eftersom de är så uppdragsstyrda,

Gamla uppdragen pågår dock fortfarande och de har ett uppdrag att jobba med skolor som är mer utsatta. Mycket diskussion om att gå på de skolor som har mest problem, istället för att jobba generellt. Riksrevisionen uppmärksammade det här också och är bl.a. bekymrade över att små kommuner och fristående skolor inte är med på Skolverkets satsningar. Myndigheten gav nyligen ut en stor rapport om den omfattande frånvaron på gymnasiet, samkört med CSN. Intervjustudierna med rektorer och föräldrar visar att det kan bero på utsatthet, men också på attityder, alla tycker tyvärr inte att det är lika viktigt att vara

närvarande, t.ex. långa semestrar. Även elevers attityder påverkar och myndigheten vill gå in och undersöka ungas attityder, för att förstå hur de tänker.

Jobbar med att integrera barnperspektivet och funktionshinderperspektivet i myndigheten. Det här är jättestort intresse internt och vill ha mer av det i bl.a. remissvar.

MUCF fördelar bidrag till ungdomsorganisationer och har också egen organisering bland unga. Ett aktuellt uppdrag är att stimulera unga att lämna fler medborgarförslag. De jobbar med information och spridning av kunskap, att få kunskap om lokal delaktighet. Finansiellt stöd och kunskapsuppdrag. Hösten 2014 kom rapporten Fokus 14 om ungas fritid och organisering", som visar att barn och unga deltar allt mindre i föreningslivet. Barn som börjar tidigt med en aktivitet slutar också allt tidigare. De ekonomiska förutsättningarna spelar roll för hur och när man deltar.

Den 31 mars 2015 kommer en rapport om ungas självupplevda hälsa. Rapporten visar hur unga med självupplevd psykisk ohälsa uppfattar sina svårigheter, vilka sätt de använder för att hantera dessa samt vilka resurser i det offentliga och det civila samhället som de upplever kan ge dem stöd. I arbetet har man även tagit in forskare. Unga får själva sätta ord på hur man kan motverka psykisk ohälsa själv t.ex. stress. De har också ett jämställdhetsuppdrag om män och våld, sexuell utsatthet. Slutrapporter runt det just nu.

Tillsammans med Barnombudsmannen arbetare de med barn- och ungdomsperspektiv i kommuner och landsting. Antagligen också inom hbt-området i skolan. Ska genomföra en ungdomsundersökning om ungas levnadsvillkor generellt, för att användas till stöd av kommuner.

Ska få ett särskilt uppdrag att öka ungdomsperspektiv i statliga myndigheter. Nu ska vi göra någonting och myndigheterna måste samråda.

Barnombudsmannen räknar med att det blir en skjuts med barnrättsperspektiv nu när barnkonventionen ska bli svensk lag, så det finns skäl att tänka ihop Barnombudsmannen och MUCF, så att det inte blir två separata signaler. Barnombudsmannen håller bl.a. på att skapa en webbaserad utbildning om barnkonventionen riktad till skolpersonal.

Barnombudsmannen gör en tematisk undersökning varje år, i år handlar den om kränkande behandling och trakasserier i skolan. Inte ofta barn själva tillfrågas om det. Rapporten ska lämnas till regeringen den 30 mars 2015.

Barnombudsmannen håller också på att göra en tematisk analys, för att vidareutveckla statistikverktyget Max18.

2. Uppföljning samordningsforum den 24 november

Inga synpunkter på anteckningarna, men skicka ut dem för påseende innan de läggs ut offentligt på Konsumentverkets hemsida. Funderingar runt hur offentliga anteckningarna ska vara.

Väldigt många myndigheter är inne på skolans område, skickar enkäter etc. Skolorna har inte tid att svara på fler undersökningar och det är svårare och

svårare att nå ut, lägre svarsfrekvens. Man måste därför tänka på det i ett samordningsperspektiv. Måste ha mottagarperspektiv, de måste orka lämna uppgifter för vi vill ju att det ska bli läst och gjort. Ett syfte med nätverket är ju att samordna arbetet och det som skulle vara bra är att diskutera hur vi gör för att överblicka det här, lyfta det på ett möte. Form för att ha kontakt med varandra, så att alla blir medvetna. Kanske att Skolverkets stab ska kunna vara en ingång, samråda med dem innan man skickar ut. Myndigheterna bestämmer ju över sig själva, men vi kan behöva samråda.

3. Samordningsforum våren 2015

Samordningsforum hos Skolverket som är värdar nästa gång. Förslag på datum är onsdag den 29 april eller onsdag den 6 maj kl 12-15.

Barnombudsmannen skickar ut inbjudan och koordinerar, Skolverket leder mötet. Skolverket kontaktar Ellionor Triay Strömvall hos Barnombudsmannen.

4. Arbetsgrupper

Gruppen *Reklam och marknadsföring* tas bort.

Gruppen *Informationssäkerhet*- någon måste vara sammankallande. Kontakt tas med MSB om de kan tänka sig. Eller statens medieråd.

Gruppen *Ekonomisk utsatthet*, fråga om det ska bli en vräkningsgrupp. Anses inte behöva bli en blå grupp, det är redan en undergruppsfråga

Önskemål om att starta en "Bokgrupp"- det får de lösa det själva inom *kulturgruppen*. Det får bli en orange grupp om de vill. Finns redan samverkan runt läsning, Skolverket och Statens kulturråd.

Gruppen *Skola* borde kanske döpas om. Perspektivet är mycket utifrån rättigheter. Gruppen har handlat om utsatta barns rätt till skolgång. Döpas om till skola för barn i utsatta situationer eller barns rättigheter i skolan eller liknande.

Gruppen *Unga och arbetslöshet* har ingen undergrupp, men det görs arbete i frågorna. Alla myndigheterna träffas redan, så arbetet görs. Det krävs att någon sammankallar och Kronofogden visste inte att de var ansvariga. De måste få en chans till, men någon måste ta ledartröjan. Ingen vet varför Kronofogden ska leda gruppen. Borde istället heta Unga och etablering, för Kronofogden ville förebygga. Naturligt att ta ledartröjan för det man jobbar med. MUCF tar med sig frågan och tar kontakt med kronofogden.

Önskemål om att starta en grupp om Hållbar utveckling och lärande. Konsumentverket kan vara värd för det. Ta upp det på nästa samordningsforum.

Önskemål om att starta en grupp om barn och hälsa. Om Livsmedelsverket eller Folkhälsomyndigheten tar ledartröjan kan den startas. Barnombudsmannen kontaktar Folkhälsomyndigheten och frågar om de kan skriva fram förslag på namn och idé så får man starta den. Borde även finns en bubbla om psykisk ohälsa enbart. Börjar med en blå bubbla enbart.

Önskemål om att starta en grupp om barns utsatthet för brott. Lite svårplacerat. Finns sociala insatsgrupper, men det rör unga som begår brott. Kan höra till

hälsogrupper. Polisen vill ha hjälp med ensamkommande, finns inte någon som fångar upp. Polisen kan vara sammankallande, Konsumentverket och Barnombudsmannen pratar med rikspolischefen Dan Eliasson.

Bör det startas en grupp om migration? Måste ha framförhållning, kommer extremt många just nu. Måste se över nyanländas situation, hela mottagandet. Det som finns nu ligger i skola, men det är så mycket mer. Migrationsverket skulle nog kunna tänka sig att leda en sådan grupp. Barnombudsmannen kontaktar dem och skulle gärna ingå i en sådan grupp.

5. Övrigt

Var ska informationen om myndighetsnätverket ligga? Hos Konsumentverket där det ligger nu är det offentligt, det finns även arbetsmaterial där. Därför bör det flyttas. Malin Lindquist Skogar är ansvarig för det hos Konsumentverket. Barnombudsmannen ska undersöka om det finns möjlighet att skapa ett gemensamt arbetsområde med inloggning via deras webbplats.

6. Nästa möte

Nästa möte i beredningsgruppen är den 5 mars 2015.